

Werkplan

Bijlage bij het Energiebesparingsakkoord
Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025

ENERGIE

Inhoud

1. Algemene inleiding	3
Vertaling naar de praktijk	3
Regulering	3
Eigen strategie en planning	4
Voorbeeld stimulerend toezicht in de regio IJmond (werkgebied ODIJ)	4
2. Werkwijze	5
Verschillen tussen gemeenten	6
Toezicht zoveel mogelijk door één toezichthouder	6
Voorbeeld stimulerend toezicht regio Gooi- en Vechtstreek (werkgebied OFGV)	6
3. Monitoring en data	7
Planningstool, KPI's en financiële planningen	7
Dashboards en data-gedreven werken	7
Voorbeeld stimulerend toezicht Zaanstad (werkgebied OD ZNKG)	7
4. Beperkingen en risicofactoren	8
Veranderingen in wetgeving	8
Medewerkers en opleiding	8
De coronavirus (COVID-19)-pandemie	8
5. Verantwoordelijkheden	9
6. Communicatiestrategie	10
Voorbeeld stimulerend toezicht in de Westfriese gemeenten (werkgebied OD NHN)	10
7. Begroting	11
Bijlagen	12
A. Voorbeeld monitoringsformat	12
B. Verplichtingen energie Omgevingswet	13
Voetteksten	14

ALGEMENE INLEIDING

De verduurzaming van de industrie en dienstensector is een essentiële pijler uit het Klimaatakkoord. Ook zij kunnen immers een belangrijke bijdrage leveren aan de afspraak die is vastgelegd in het Klimaatakkoord om in 2030 49 procent minder CO₂ uit te stoten dan in 1990. Het interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) heeft in 2016 laten zien dat Energiebesparing bij bedrijven de meest kostenefficiënte manier van CO₂-reductie is omdat het maatregelen betreft met een korte terugverdientijd voor ondernemers. Met het Energiebesparingsakkoord (het Akkoord) maken de bestuurders van de provincie en gemeenten afspraken over de gezamenlijke inzet op energiebesparing bij bedrijven die moeten voldoen aan de wettelijke bepalingen.

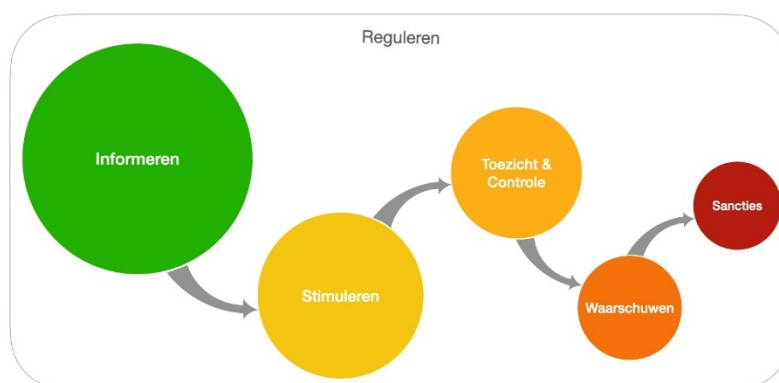
Vertaling naar de praktijk

De vier omgevingsdiensten (OD's) uit Noord-Holland hebben de uitgangspunten uit het Akkoord op hoofdlijnen in dit werkplan vertaald naar de praktijk. De OD's zijn namens de provincie en gemeenten als uitvoeringsorganisatie belangrijk in het behalen van de doelstellingen uit het Akkoord. In dit werkplan staat hoe de OD's invulling geven aan de opgave om bedrijven de maximale wettelijke energiebesparing te (laten) realiseren in 2025. Zij bieden ondernemers een helpende hand en creëren een gelijk speelveld. Dit houdt in dat energierelevante bedrijven in heel Noord Holland allemaal op een zelfde en eenduidige manier gecontroleerd (gaan) worden. Dit werkplan beschrijft voor alle deelnemende gemeenten, welke vergunningsverlening, toezicht en handhaving gemandateerd hebben aan de OD's, de concrete acties en plannen voor de komende vier jaar. De OD's werken in opdracht van de provincie en gemeenten. In overleg met deze opdrachtgevers wordt de invulling van dit werkplan afgestemd met de lokale plannen van aanpak.

Regulering

Bij toezicht (controle) en handhaving hanteren de OD's onderdelen van de klassieke handhavingspiramide (Braithwaithe, 1993)¹. De mate van regulering hangt mede af van de fase waarin het toezicht zich bevindt en de eerdere ervaringen en resultaten. De zelfregulering door de bedrijven wordt beloond met het tijdelijk pauzeren van het toezicht.

Figuur 1: De verschillende stappen van regulering, gebaseerd op Braithwaithe (1993).

Eigen strategie en planning

De vier OD's en deelnemende gemeenten hebben ieder hun eigen strategie en planning voor het behalen van de energiebesparingsdoelen bij bedrijven. Daarom zijn, ter inspiratie, enkele voorbeelden in dit werkplan opgenomen. De komende jaren blijven de OD's inzetten op stimulerend toezicht. In de communicatie is het van belang om te benadrukken dat het nemen van besparingsmaatregelen niet vrijblijvend is maar een wettelijke verplichting kent.

Voorbeeld stimulerend toezicht in de regio IJmond (werkgebied ODIJ)

GreenBiz IJmond (GBIJ) staat voor "Samen en lokaal bedrijven verduurzamen". GBIJ is een vereniging voor en door ondernemers en helpt bedrijven en bedrijventerrein in de IJmond te verduurzamen. Zij werkt onder andere aan de thema's duurzame opwek, circulaire economie en energiebesparing met als doel de CO₂-uitstoot in de IJmond te verminderen.

Energiescan

GBIJ biedt ondernemers onder andere een kosteloze energiescan aan. Een energiescan geeft inzicht in het energieverbruik van het bedrijf. Vanuit de scan ontvangt een ondernemer een energierapport. Daarin staat een vaststelling van het huidige energieverbruik, maar ook adviezen om het energieverbruik te verlagen. En daarmee de CO₂-uitstoot van het bedrijf te verminderen. Met kleine aanpassingen zoals het beter isoleren van het bedrijf, maar ook traditionele verlichting vervangen door ledverlichting draagt een ondernemer al bij aan het doel.

Lokale energiemarkt (LEM)

GreenBiz Energy heeft als doel het opzetten van een lokale energiemarkt, dat de lokale energievraag koppelt aan het lokale energieaanbod. De deelnemers kopen rechtstreeks hun energie van de buurman of energiebeurs. De lokale energie wordt opgewekt door zonnepanelen. Een SDE+ subsidie (Stimulering Duurzame Energietransitie) maakt het mogelijk om zonnepanelen goedkoper (gesubsidieerd) te plaatsen. GreenBiz IJmond helpt bij de aanvraag van deze subsidie.

WERKWIJZE

De vier OD's en deelnemende gemeenten in Noord-Holland gaan gezamenlijk optrekken bij de uitvoering van het Akkoord. De OD's gaan elkaar op basis van de reeds opgebouwde expertise bij elke OD, intensief ondersteunen bij de uitvoer van het Akkoord.

De OD's spreken de volgende punten met elkaar af:

Stimuleren

- 1 Bedrijven extra stimuleren om minimaal de verplichte energiebesparingsmaatregelen te nemen (zelfregulering);
- 2 In samenwerking met gemeenten, gebruik maken van interne en externe lokale expertise om een doelgerichte stimuleringsaanpak zo efficiënt en effectief mogelijk op te zetten;

Toezicht en handhaving

- 3 Alle gemandateerde energierelevante bedrijven minimaal 1 keer te controleren voor 2025 op alle relevante energiebesparingswetgeving;
- 4 Controles zoveel mogelijk te bundelen, waarbij in één keer zo veel mogelijk relevante energiebesparingswetgeving meegenomen wordt door een toezichthouder van één organisatie of één branche in een keer benaderd wordt;
- 5 Handhavend optreden wanneer gemandateerde bedrijven afzien van het nemen van energiebesparende maatregelen, bij de bedrijven waar dat wettelijk mogelijk is;

Monitoring

- 6 Een inventarisatie maken van energierelevante bedrijven op basis van de huidige en toekomstige wet- en regelgeving energiebesparing (bijlage B: Verplichtingen Energie Omgevingswet);
- 7 Een nul-situatie vastleggen én de voortgang monitoren met behulp van heldere KPI's en deze jaarlijks presenteren aan het Energiebesparingsberaadⁱⁱ;
- 8 Gegevens over planning en monitoring worden vastgelegd in een gezamenlijke tool, met zelfde uitgangspunten en KPI's;

Kennisdeling

- 9 Kennis delen door intensivering van het reguliere overleg tussen OD's en de provincie over toezicht en handhaving van de energiebesparingsaanpak van bedrijven. In overleg wordt onder meer bepaald welke pilots gedaan kunnen worden. Bijvoorbeeld branchegerichte projecten, de verplichting label C voor de kantoorgebouwen en gezamenlijke campagnes gericht op alle bedrijven in de provincie

Communicatie

- 10 Opstellen en uitrollen van een integrale communicatie strategie.

Verschillen tussen gemeenten

Het Akkoord kent voor iedere gemeente een ander startpunt. Het doel is om met behulp van kennisuitwisseling tussen de OD's en gemeenten een harmoniserend effect te sorteren. Zo zal in loop van de tijd steeds meer een gelijk speelveld gecreëerd worden. Op dit moment verschilt de energiebesparingsaanpak sterk van gemeente tot gemeente. Dit kan komen door een verschillende samenstelling van bedrijven en/of een verschil in mandaat en ambitie. Er zijn gemeenten die sturen op intensiveren van toezicht bij grootgebruikers, anderen zetten in op toezicht bij een bepaald type branche, weer anderen zetten in op naleving van de informatieplichtⁱⁱⁱ.

Toezicht zoveel mogelijk door één toezichthouder

De toezichtstaak wordt bij voorkeur zoveel als mogelijk in één hand gehouden. Door het toezicht bij één organisatie/persoon (per bedrijf) te beleggen kan doelmatig en kwalitatief hoogwaardig gewerkt worden. Op die manier is ook de dataopbouw per bedrijf in één hand. Dat is weer essentieel voor de energietransitie. Anderzijds is het voor bedrijven ook prettig om maar met één "toezichthouder energiebesparingsaanpak" te maken te hebben, in plaats van meerdere toezichthouders (gemeente en OD). De OD's zijn goed toegerust om deze centrale rol op zich te nemen.

Bij de mandatering aan de OD's moet er rekening worden gehouden dat de energiebesparingsaanpak bedrijven voor een deel een 'plustaak' is. Bedrijven die onder deze plicht vallen, zitten niet altijd in het basispakket. Het gaat bijvoorbeeld over de bouwtaken, die vaak nog gemandateerd zijn bij gemeenten. Onder de Omgevingswet wordt met name het aantal bouwtaken op het gebied van energiebesparing uitgebreid. Om versnippering in toezicht op deze taken te voorkomen is het belangrijk om hier vroegtijdig op te anticiperen.

Voorbeeld stimulerend toezicht regio Gooi- en Vechtstreek (werkgebied OFGV)

Stimulerend Toezicht is een innovatieve handhavingsstrategie van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV). De OFGV is gestart met dit programma naar aanleiding van de invoering van de energiebesparingsplicht en informatieplicht voor ondernemers. Het is gebleken dat bij deze nieuwe en ingewikkelde wetgeving traditioneel toezicht niet zo effectief is om energiedoelstellingen te behalen.

Stimulerend toezicht maakt gebruik van een Energiebeheersysteem, data-uitwisseling en een app. Deze geven de ondernemer inzicht in zijn energieverbruik én in de maatregelen die genomen moeten worden om energie te besparen. Ook laat het systeem zien wat het exacte energieverbruik is, wat de kosten van de maatregelen zijn en hoeveel geld er met de maatregelen bespaard kan worden.

27 procent besparingspotentieel

Door de wetgeving op een simpele manier inzichtelijk te maken, faciliteert Stimulerend Toezicht dat de energiebesparende maatregelen ook daadwerkelijk worden ingevoerd. De pilots hebben laten zien dat deze strategie leidt tot een gemiddeld besparingspotentieel van 27 procent!

Juryprijs Handhaving en Toezicht 2020

Op 3 november 2020 heeft dit project Stimulerend Toezicht de juryprijs van de Verkiezingen Handhaving en Toezicht 2020 gewonnen. De Verkiezingen zijn een initiatief van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en Samenwerkende Rijksinspecties en Vide (dé beroepsvereniging van professionals in het veld van toezicht, inspectie, handhaving en evaluatie).

MONITORING EN DATA

Iedere OD zal deelnemen aan het Voortgangs- en Rapportageteam (het Team)^{iv} onder leiding van de provincie Noord-Holland.

- Het Team is verantwoordelijk voor het bijhouden van de voortgang van het Akkoord en de rapportages die op basis van deze monitoring gemaakt worden.
- Het team rapporteert jaarlijks over de voortgang van de uitvoering voor de gemandateerde bedrijven. Dit gebeurt aan de hand van een vast monitoringsformat (zie bijlage A);
- Voor de niet gemandateerde taken aan de OD's geldt dat gemeenten hierover rapporteren aan het Team.
- Voor iedere gemeente komt er een nulmeting in het kader van het Akkoord.

Planningstool, KPI's en financiële plannings

Om gemeenten te ondersteunen in het opstellen van plannen van aanpak is een speciale planningstool ontwikkeld. In deze tool kunnen per gemeente de verschillende acties in het kader van het (stimulerend) toezicht worden ingepland. De planningstool geeft een inschatting van de jaarlijkse kosten die per gemeente gemaakt zullen worden om uitvoering te kunnen geven aan het Akkoord. In de monitoring zijn hiervoor een aantal KPI's¹ – met een toenemend aantal controles over de jaren heen – opgenomen. De planningstool geeft structuur en richting aan de gezamenlijke aanpak. Het verschaft bovendien, per gemeente, een overzicht van het aantal bedrijven dat de maatregelen heeft genomen.

Een belangrijke aanname in de planningstool is dat het Rijk nieuwe taken in het kader van energiebesparing bij bedrijven dekkend zal financieren via het gemeentefonds. Het gaat hierbij om de Normerende regeling werkgebonden personenmobiliteit, het energielabel C voor kantoren en de energiekeuring van klimaatinstallaties. Op dit moment is nog niet bekend om welke bedragen het gaat. Deze zijn dan ook niet opgenomen in de planningstool. Deze taken zijn wel opgenomen in het monitoringsformat.

Dashboards en data-gedreven werken

De OD's beschikken over energiedata bij bedrijven afkomstig uit de rapportages over de informatieplicht en uit eigen onderzoek. Deze data wordt gebruikt om stimulering, toezicht en handhaving gericht uit te kunnen voeren. De OD's verkennen samen met de provincie de mogelijkheden om in komende jaren nog meer data-gedreven te werken. Daarbij wordt de samenwerking gezocht met andere partijen in Noord-Holland, welke beschikken over energiedata waarmee slimme datakoppelingen te maken zijn. Dit gebeurt binnen de grenzen van wat wettelijk toegestaan en technisch mogelijk is. Daarnaast onderzoeken de OD's op welke manier gebruik gemaakt kan worden van de beschikbare kennis van de bouw en verdere uitrol van dashboards, om deze data te presenteren.

Voorbeeld stimulerend toezicht Zaanstad (werkgebied OD ZNKG)

Green Business Club (GBC) Zaanstad is een impactorganisatie die zich richt op concreet resultaat door het initiëren van duurzame projecten in Zaanstad en omstreken. Participanten werken samen aan de verduurzaming van de regio en eigen bedrijfsvoering. Zowel grote corporates, MKB met duurzaamheid in de core business, lokale overheden en kennisinstellingen zijn vertegenwoordigd.

Bedrijven kunnen gratis gebruik maken van de Klimaatroute. De Klimaatroute helpt bedrijven bij het inventariseren van de besparingsmaatregelen en het beoordelen van offertes. Ook wordt geadviseerd over duurzame opwekking. De OD NZKG is participant van de GBC en neemt deel aan de werkgroep energie en vervoer.

¹ KPI staat voor Key Performance Indicators. Door middel van cijfers bepalen de OD's of onze doelstellingen zijn behaald en hoe succesvol deze zijn verlopen.

BEPERKINGEN EN RISICOFACTOREN

De uitwerking van de gezamenlijke energiebesparingsaanpak valt of staat met de inzet van alle betrokken partijen. Daarnaast zijn een aantal (externe) risicofactoren die er toe kunnen leiden dat de doelstellingen uit het Akkoord niet behaald worden.

Veranderingen in wetgeving

Omdat de energiebesparingswetgeving een dynamisch en politiek speelveld is, zal dit werkplan aan verandering onderhevig zijn. De komende jaren krijgt de Omgevingswet haar definitieve vorm en zal de uitwerking van het nationale Klimaatakkoord in de wet- en regelgeving verder worden uitgebreid.

De verwachting is energiebesparingswetgeving verzaamd en uitgebreid wordt. De OD's volgen deze ontwikkelingen. Elk jaar wordt bepaald welke nieuwe elementen voor toezicht opgenomen worden. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat het Rijk met voldoende middelen komt voor de decentrale overheden om dit adequaat op te pakken.

Medewerkers en opleiding

Voldoende geschoold personeel is een randvoorwaarde om aan de doelen van het Akkoord te kunnen voldoen. Het is een uitdaging om medewerkers aan te trekken die alle expertise al in huis hebben.

De ODNL-academie biedt een opleidingsprogramma bestaande uit alle vaardigheden die men nodig heeft om deze taak succesvol te kunnen vervullen. De vier OD's onderzoeken samen met de provincie hoe hier gebruik van gemaakt kan worden.

De coronavirus (COVID-19)-pandemie

Gedurende de lockdowns in 2020 en 2021 vanwege de coronavirus pandemie was stimulering, toezicht en handhaving bij bedrijven (op locatie) veelal niet mogelijk. Dit werd opgevangen met administratieve controles. Een nieuwe lockdown brengt de doelen en de uitvoering uit het Akkoord in gevaar. Vanwege de pandemie zal er bovendien vaker sprake zijn van verzachtende omstandigheden waardoor handhaving op naleving van energiebesparingswetgeving niet altijd proportioneel is. De looptijd van het akkoord zou voldoende ruim moeten zijn om met langere termijnen alsnog naleving te realiseren.

VERANTWOORDELIJKHEDEN

De vier Noord-Hollandse OD's zijn, voor de aan de OD's gemandateerde taken, verantwoordelijk voor de uitvoering van het Energiebesparingsakkoord. Per OD is een algemeen verantwoordelijk medewerker aangesteld, welke fungeert als eerste contactpersoon voor de gemeenten.

Organisatie	Naam	Contactgegevens
OD NZKG	Co de Smalen	co.de.smalen@odnzkg.nl
ODIJ	Karen Overtoom	koertoom@odijmond.nl
OD NHN	Mischa Jansen	Mjansen@odnhn.nl
OFGV	Axel Roeten	A.roeten@ofgv.nl

COMMUNICATIESTRATEGIE

Aan de hand van de doelstelling uit het Akkoord en dit Werkplan wordt één gezamenlijke communicatie-strategie en communicatieplan uitgewerkt. De vier OD's trekken gezamenlijk met de provincie en gemeenten op om vanuit meerdere kanalen en met diverse middelen, gelijktijdig centrale boodschappen te communiceren. Zo komt er een gezamenlijke geïntegreerde communicatie campagne gericht op informeren (inhoud, kennis) en overtuigen (houding), zodat bedrijven uiteindelijk overgaan tot het nemen van de maatregelen (gedrag).

De communicatie-strategie wordt centraal (gecoördineerd door één OD) verder uitgewerkt, met een centrale planning. In de uitvoer werkt iedere OD samen met gemeenten de strategie verder uit voor zijn eigen werkgebied voor een regionaal en lokaal plan van aanpak.

Er komen overkoepelende kernboodschappen en er wordt gewerkt met een zelfde gezamenlijke uitstraling en overkoepelende communicatie middelen. Iedere OD en/of gemeente kan deze middelen inzetten wanneer het past binnen hun tijdlijn. En er zullen diverse gezamenlijke persberichten worden verzonden, op gezette tijden, met een individuele kwinkslag naar het eigen werkgebied van die OD.

Voorbeeld stimulerend toezicht in de Westfriese gemeenten (werkgebied OD NHH)

In mei 2021 is het Duurzaam Ondernemersloket West-Friesland officieel gelanceerd. Het loket gaat ondernemers op alle Westfriese bedrijventerreinen helpen met verduurzamen. De initiatiefnemers zien niet alleen besparingen op energiekosten, maar willen vooral de focus leggen op innovatiekansen gericht op een gezonde toekomst en bestendige bedrijventerreinen.

Ondernemers hebben grote behoefte aan ondersteuning bij energiebesparing en alles wat verder te maken heeft met verduurzamen. Daarom bundelen de Westfriese Bedrijvengroep (WBG/WBGroen), de Energie Combinatie West-Friesland (ECWF), de Stichting Parkmanagement Hoorn en NHH hun kennis en krachten om het bedrijfsleven daarbij nog beter te ondersteunen.

Stichting Energieneutrale Bedrijventerreinen borduurt voort op de ervaringen vanuit ECWF, WBGroen en het Ontwikkelingsbedrijf NHH. Onder deze stichting komen twee nieuwe uitvoeringsorganisaties; Duurzaam Ondernemersloket West-Friesland BV voor gratis advies en ondersteuning én BEplus West-Friesland BV voor de uitvoering en begeleiding. Beiden opereren zonder winstoogmerk.

BEGROTING

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de financiering van de uitvoering van het Akkoord. De provincie stelt maximaal 50% cofinanciering beschikbaar voor een periode van vier jaar. Toedeling van het maximale budget per gemeente wordt gedaan naar rato van de CBS gegevens over het aantal middelgrote verbruikers en grootgebruikers van energie.

Afhankelijk van onder meer de stand van zaken energiebesparingsaanpak, de samenstelling van het bedrijvenbestand en de ambitie van de desbetreffende gemeente wordt op uniforme wijze per gemeente een plan van aanpak uitgewerkt. In dit plan van aanpak wordt uitgewerkt welke inspanningen er gepleegd zullen worden om uiterlijk 2025 te komen tot realisatie van de uitvoering van energiebesparingsmaatregelen voor de aan de OD's gemandateerde bedrijven. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor een overkoepeld plan van aanpak, de financiering van de gemandateerde taken van de OD's en de aanvraag van cofinanciering bij de provincie.

BIJLAGEN

A. Voorbeeld monitoringsformat

Voortgang- en rapportageformat	202x		
	# totaal bedrijven	# voldoet aan eisen	%
Nalevingsonderdelen			
Bedrijven die gebruik maken van stimulering			
Bedrijven met besparingsverplichting			
Bedrijven met Informatieplicht			
Bedrijven met onderzoeksverplichting >10 miljoen kWh of >170.000 m³ gas			
Kantoren met Label C verplichting			
Keuringsverplichting klimaatinstallaties (> 70 kW)			
Vrijstelling keuringsverplichting klimaatinstallaties GACS			
Laadinfrastructuur > 20 parkeerplaatsen			
Rapportageplicht vervoer (voor bedrijven met > 100 medewerkers)			

VOETTEKSTEN

- i Met stimulerend toezicht wordt het bedrijfsleven gestimuleerd om energie te besparen en minimaal alle wettelijke besparingsmaatregelen te nemen. De eerste stap hierbij is informeren, daarnaast kan er gebruik worden gemaakt van bijvoorbeeld het aanbieden van gratis energiescans, het beschikbaar stellen van slimme meters (EBS) of het certificeren van het bedrijf met een erkend keurmerk dan wel certificaat. Als deze stappen niet leiden tot realisatie van de wettelijke energiebesparende maatregelen, kan in tweede instantie opgeschaald worden in de handhavingspiramide.

Een belangrijk onderdeel van het werkplan is de vierjarenplanning. Met het Energiebesparingsakkoord stellen we voor iedere gemeente en regio vast welke inspanning er de komende jaren geleverd gaat worden en hoe deze inspanning verdeeld wordt over de looptijd van het akkoord (tot en met 2025). De vierjarenplanning wordt per jaar vertaald naar uitvoeringsprogramma's/plannen van aanpak per gemeente. Deze uitvoeringsprogramma's maken onderdeel uit van lopende overeenkomsten tussen de gemeenten en de omgevingsdiensten, waarin de gehele jaaropdracht beschreven staat. Het is in afhankelijk van de gemeente of er binnen de kaders van de subsidieverlening in mindere of meerdere mate ingezet wordt op stimulerend dan wel regulerend toezicht.

- ii Het Energiebesparingsberaad is een nieuw bestuurlijk overleg. In dit overleg komen bestuurders van alle gemeenten die het Energiebesparingsakkoord hebben ondertekend één keer per jaar samen onder leiding van de gedeputeerde Klimaat & Energie van de provincie Noord-Holland om de voortgang van het Energiebesparingsakkoord te bespreken.
- iii Nederland. Daar zijn we zuinig op. Onder andere door, met zijn allen, energie te besparen. Ook onderwijsinstellingen, gezondheidszorg, overheid en semi-overheid én ondernemend Nederland doen mee. Bedrijven en instellingen zijn volgens de Wet milieubeheer verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen. Dit is de energiebesparingsplicht. Die maatregelen hebben een terugverdientijd van vijf jaar of minder – gedane investeringen verdienen zich dus snel terug. Vanaf 1 juli 2019 is de Wet milieubeheer uitgebreid. Op die dag moeten ongeveer 50.000 bedrijven en instellingen de door hen genomen energiebesparende maatregelen hebben gerapporteerd. Dat doen ze in eLoket van RVO.nl. Dit is de informatieplicht energiebesparing. Deze informatieplicht geldt bij een jaarlijks energieverbruik vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas of aardgas-equivalent.
- iv Het Voortgangs- en Rapportageteam (het Team) bevat vier leden, van elke Noord-Hollandse omgevingsdienst één, onder leiding van de provincie Noord-Holland.

oktober 2021

ENERGIE